

ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІОНОЇ ГРАМОТНОСТІ У ДОРΟΣЛОЇ АУДИТОРІЇ

Актуальність проведення навчання з інформаційної грамотності обумовлена шквалом дезінформації, псевдо новинами та шахрайством в інтернеті, явищ, вплив яких став вагомо відчутний після переходу значною частини комунікації в онлайн формат.

Сфера наших наукових інтересів пов'язана із впровадженням інформаційної грамотності, розвитком критичного мислення та психологічної стійкості до маніпулятивних впливів. Отже, нашим завданням було організувати роботу в нових умовах через онлайн заходи.

Питання психологічної стійкості та просвіти в інформаційній галузі є одним з пріоритетних напрямів у навчанні дорослої аудиторії. Важливо зазначити, що в межах поняття інформаційної грамотності ми розглядаємо два її аспекти: медійну грамотність та кіберграмотність, зокрема її гуманітарні аспекти.

Аналіз останніх публікацій свідчить, що різні аспекти інформаційної грамотності розглядаються в дослідженнях як вітчизняних, так і зарубіжних науковців. Питанням цифрової та медіаграмотності присвячені праці педагогів, психологів, соціологів: Worsnop (1999), Dorr (2001), Найденова (2013), Tyner (2015), Pau та Elder (2016), Frau-Meigs (2017), Krylova-Grek (2018) та інші. Питання впливу медіа на свідомість розглядаються у психології (Харрис, 2002; Giles, 2003; Rutledge, 2013; Krylova-Grek (2020) та інші). Психологічні аспекти стійкості до шахрайських дій в інтернеті розглядаються у працях Dawson (2018), Dreibelbis (2018), King (2018), Ванюшичева (2011) та інших.

Віддаючи належне науковій і практичній значущості розглянутих вище наукових праць, слід, однак, зауважити, що питання практичного

впровадження заходів з просвіти дорослих у питаннях інформаційної грамотності і досі не втрачають свою актуальність та значущість, що й обумовило вибір напрямку нашої роботи.

Розробляючи серію тренінгів з інформаційної грамотності ми орієнтувалися на пересічного громадянина України який відчуває потребу у самоосвіті та бажає отримати навички протидії технікам маніпуляцій та шахрайства в інтернеті.

Мета роботи: за допомогою онлайн тренінгів покращити рівень інформаційної грамотності, розвинути критичне мислення та сформувати психологічну стійкість до маніпулятивної інформації та шахрайських в інтернеті.

Курс складався з чотирьох дистанційних занять по 1,5 години і включав дві теми: медійна (МГ) та інформаційна грамотність (ІГ).

В онлайн курсі взяло участь 46 осіб. Середній вік групи становив 38 років. Для виявлення ефективності курсу ми застосували наступні методи: анкетування (до та після курсу), збір інформації, статистична обробка даних. Ми проводили анкетування за допомогою якого виявляли рівень інформаційної грамотності до та після проведення курсу. Кількісна обробка даних показала, що загальний середній рівень інформаційної грамотності після курсу покращився на 20.1%.

Таким чином, за допомогою дистанційних технологій ми вирішили наступні задачі: слухачі стали більш обізнаними у питаннях інформаційної грамотності; покращили рівень критичного мислення; дізналися як реагувати та протидіяти шкідливій інформації та діям соціального інженера. Також через доступність курсу в онлайн версії широке колу аудиторії мало можливість долучитися до курсу.